

VINKO IVIĆ

Ivan Ružić rođen je u Zagrebu 8. listopada 1950. godine, gdje je završio osnovnu i srednju školu te diplomirao 1977. godine povijest i povijest umjetnosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Karijeru je započeo 1979. godine u izdavačkom poduzeću "Mladost" kao knjižničar-savjetnik u jednoj od tada najboljih knjižara u Zagrebu.

Istovremeno je, u razdoblju od 1986. do 1988., bio upravitelj Galerije "Mala". Tu se kalio, pekući zanat koji će mu kasnije u Muzeju pomoći u promidžbi i komunikaciji s posjetiteljima, poslovnim partnerima i kolegama. Već u tom razdoblju pokazao je sklonosti i predispozicije za priređivanje izložaba, ponajprije u izlozima "Znanstvene knjižare", na međunarodnim sajmovima knjiga "Interliber" i naravno, u Galeriji "Mala". Bile su to izložbe poznatih umjetnika kao što su: I. Rabuzin, D. Popović, F. Paro, J. Diminić, D. Babić, I. Lovrenčić, I. Šiško i drugi.

Ivan Ružić je primljen u Muzej grada Zagreba 1988. godine na mjesto voditelja propagande i marketinga. Ipak, njegova prava vokacija bila je nešto drugo - da bude kustos, jer je tako mogao najviše doći do izražaja svojim stručnim i inim sposobnostima. Kustos postaje 1992. godine, kada polaže i stručni ispit (za zvanje kustosa), a 1999. godine unaprijeđen je u zvanje višeg kustosa i imenovan voditeljem zbirke faleristike, numizmatike, sfragistike, naoružanja i namještaja.

Kolega Ružić volio je timski rad, znao je i želio surađivati s kolegama, posebice na brojnim izložbama od kojih ovom prigodom posebno ističemo povijesnu izložbu povodom 750-e obljetnice Zlatne bule - *Zlatna bula 1242-1992*, izložbu *Hrvatsko domobranstvo 1868 - 1993* povodom 125-te obljetnice Hrvatskog domobranstva i izložbu *Hrvatske kacige* (2001. g.). Osim toga, bio je koordinator međunarodne izložbe *Translokal* (Graz, 1996. g.) na kojoj je, s ostalim kolegama iz Muzeja, sudjelovao u stvaranju koncepcije i prezentacije Zagreba kao jednog od 9 gradova nekadašnje Monarhije te autor više desetaka manjih kulturno-povijesnih i likovnih izložaba.

Kao viši kustos radio je na scenariju stalnoga postava Muzeja grada Zagreba te je obradio nekoliko povijesnih tema.

Usporedo s tim, naš je dragi i agilni Ruža, s prirođenim osjećajem za likovnost i vizualnu komunikaciju, postavljao neke muzejske izložbe od kojih ćemo spomenuti samo neke:

Rimske nekropole sjeverne Hrvatske (Zagreb, Zadar)

Vladimir Guteša, prvi fotograf Muzeja grada Zagreba

Žumberak od prapovijesti do antike

Stereoskopska fotografija na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće iz fundusa Muzeja grada Zagreba (Zagreb, Muzej grada Rijeke, Povijesni muzej Istre, Muzej grada Šibenika, Muzej grada Splita, Dubrovački muzeji) itd. Ovdje svakako treba istaknuti publicističku djelatnost, predavanja i javne nastupe, u kojima se kolega Ružić također isticao.

Ivan Ružić

Uređivao je *Vijesti muzealaca i konzervatora Hrvatske*, a bio je i urednik zbornika *Iz starog i novog Zagreba*, čiji je VII. svezak i realizirao. Od 1980. god. objavljivao je prikaze i stručne priloge u *Životu umjetnosti*, Zagreb, *Dometima*, Rijeka, *Gordoganu*, Zagreb, *Vijestima JAZU*, Zagreb, *Vijestima muzealaca i konzervatora Hrvatske*, *Informatički museološki, Senjskom zborniku, Numizmatičkim vijestima, Obolu, Obrani* itd. te u dnevnome i tjednome tisku. Sa suradnicima je objavio knjige *Priča o gradu Zagrebu*

(Zagreb, 1990.), *Zagrebačke ulice* (Zagreb, 1994.), *Hrvatska odlikovanja* (Zagreb, 1996. i II. izdanje 1997.), *Croatian Decorations* (Zagreb, 1997.) i *Kacige u Hrvatskoj* (Zagreb, 2001.) te realizirao, kao autor scenarija i komentator dokumentarnih TV emisija, više desetaka priloga o spomeničkoj baštini Hrvatske i održao više desetaka predavanja o prošlosti Zagreba i zagrebačke okolice u Zagrebu i *Bavarskom državnom arhivu* u Münchenu. Posljednjih godina Ruža je bio iznimno aktivan kao član brojnih stručnih komisija i povjerenstava Vlade RH, Ministarstva kulture RH te stručnih i upravnih tijela raznih asocijacija. Bio je član Povjerenstva za izradu odlikovanja Republike Hrvatske (1995.) i povjerenstava Ministarstva kulture za izradu Zakona o muzejima (1997.) i Pravilnika o sustavu muzeja RH i Pravilnika o stručnim i tehničkim standardima za određivanje vrste muzeja (1999.-2000.); bio je član Komisije za procjenu ratne štete RH (1997.-1999.) te od 2002. član Povjerenstva za ustroj Muzeja policije, Alkarskog muzeja u Sinju i Stručnog povjerenstva za praćenje rada na muzeološkoj realizaciji stalne postave Muzeja Đakovštine u Đakovu; član Državnog povjerenstva za procjenu državne imovine RH u okviru kojeg je sam procijenio posoblje Banskih dvora i palače u Visokoj ulici 22, Muzeja grada Splita i Dubrovačkih muzeja; bio je predsjednik Upravnog vijeća MGZ-a od 1997. do 2000. god. a bio je i član Izvršnog odbora Hrvatskog muzejskoga društva (1996.-1998.) te IO ICOM-a (1996.-1997.). Godine 2000. imenovan je u radnu skupinu za izradu Pravilnika o odlikovanjima i priznanjima RH i Zakona o odlikovanjima i priznanjima RH za koju je

napisao *Pravilnik o odlikovanjima i priznanjima, Pravilnik Velereda kralja Tomislava s lentom i Velikom Danicom, Pravilnik Velereda kralja Petra Krešimira IV. s lentom i Danicom, Pravilnik reda kneza Domagoja s Ogrlicom, Pravilnik Reda Nikole Šubića Zrinskog, Pravilnik Reda bana Jelačića, Pravilnik reda Petra Zrinskog i Frana Krste Frankopana, Pravilnik reda Hrvatskog trolista i Pravilnik Spomenice domovinske zahvalnosti* (Narodne novine 108/2000.). Ima nešto što želimo istaći, a što je Ruža posebno cijenio i volio, premda je za to imao najmanje vremena - bio je to pedagoški rad. Svi mladi kolege-vježbenici uspješno su prošli dio staža kod njega, a u školskoj godini 1998./99. i 1999./2000. izvodio je nastavu za praktikum I. i III. godine studija muzeologije Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

Ivan je bio poliglot, koji je aktivno vladao francuskim, engleskim i njemačkim jezikom, a pasivno talijanskim i latinskim. Prevodio je s hrvatskoga na francuski i njemački jezik i s tih jezika na hrvatski, i to poslovnu korespondenciju grada Zagreba, Hrvatske gospodarske komore, za Muzej grada Zagreba, Međunarodni savjet ICOM-a. Održao je brojna predavanja i stručna vodstva na engleskom, njemačkom i francuskom jeziku. Vodio je i dočekivao brojne strane goste i delegacije i pritom dostojno predstavljao svoj Muzej. Brojni projekti koje je Ruža planirao ili započeo ostat će nedovršeni, među ostalim prevođenje knjige *Tri mjeseca u Hrvatskoj s francuskog jezika* - koja je nedavno, kao akvizicija, stigla u knjižnicu MGZ-a, kompleksna izložba *Život uz Savu*, priprema izložbe *Stereoskopska fotografija s Muzejem zaklade braća Alinari iz Firenze*.

Nažalost, neće više biti Ružića kao stručnog suradnika na mnogim izložbama, kao ni pedagoškim i edukativnim programima. Ova faktografija samo nam daje za pravo konstatirati da je Ružić bio rijedak primjer čovjeka modernoga doba, *homo universalis*. Bio je doista osobit i poseban, priznat stručnjak, zahvalan i savjestan suradnik, odan kolega i prijatelj, čovjek široke hrvatskoga na francuski i njemački jezik i s tih jezika na hrvatski, i to poslovnu korespondenciju grada Zagreba, Hrvatske gospodarske komore, za Muzej grada Zagreba, Međunarodni savjet ICOM-a. Održao je brojna predavanja i stručna vodstva na engleskom, njemačkom i francuskom jeziku. Vodio je i dočekivao brojne strane goste i delegacije i pritom dostojno predstavljao svoj Muzej. Brojni projekti koje je Ruža planirao ili započeo ostat će nedovršeni, među ostalim prevođenje knjige *Tri mjeseca u Hrvatskoj s francuskog jezika* - koja je nedavno, kao akvizicija, stigla u knjižnicu MGZ-a, kompleksna izložba *Život uz Savu*, priprema izložbe *Stereoskopska fotografija s Muzejem zaklade braća Alinari iz Firenze*. Nažalost, neće više biti Ružića kao stručnog suradnika na mnogim izložbama, kao ni pedagoškim i edukativnim programima. Ova faktografija samo nam daje za pravo konstatirati da je Ružić bio rijedak primjer čovjeka modernoga doba, *homo universalis*. Bio je doista osobit i poseban, priznat stručnjak, zahvalan i savjestan suradnik, odan kolega i prijatelj, čovjek široke naobrazbe, enciklopedijskog znanja, poliglot, lucidan, duhovit i nadasve originalan. Njegovo znanje, iskrenost, lucidnost i neobičan smisao za

humor cijenili su mnogi, pa mu se, pače, i divili. Sve to širom mu je otvaralo vrata i bilo mu dobrodošlicom u svako društvo. U tom društvu nikoga nije štedio. Njegove žaoke pogađale su svakoga u srž, ali nikoga nisu ljutile - naprotiv, danima bi se prepričavale. Njegova spontanost s velikim ljudskim vrlinama i malim ljudskim slabostima naprosto je plijenila.

Ipak, valja posebno naglasiti da je Ružić volio svoju obitelj i svoje prijatelje, ali isto tako i svoj Muzej. Neću pogriješiti ako kažem da mu je Muzej bio drugi dom i druga obitelj. Zbog toga je naša veza bila tako snažna i čvrsta.

Zato njegov gubitak znači ogroman gubitak stvaralačke, ljudske i prijateljske ličnosti.

Naša je struka izgubila vrsnog muzealca i strasnog suradnika, a naš Zagreb zaljubljenika u toplinu njegovih prostora.

Njegov gubitak za nas je nenadoknadiv.

U Zagrebu, 9.12. 2003. g.

In Memoriam: Ivan Ružić

Ivan Ružić was born on 8 October 1950. He graduated in history and art history from Faculty of Philosophy in 1977. He started his career as advisor librarian, while simultaneously directing Galerija Mala. In 1988 he took the position of head of marketing in Municipal Museum of Zagreb, where he was able to realize his true vocation, the one of curator. In 1992 he became curator, and in 1999 head of the collection of faleristics, numismatics, sphragistics, arms and furniture. He was coauthor and author of many exhibitions at home and abroad, such as "Roman Necropolises of North Croatia", "Vladimir Guteša, the first photographer of Municipal Museum of Zagreb", "Žumberak from prehistory to ancient history" and "Stereostopic photography at the turn of the 19th century". He published many papers and several books and made several dozen TV documentaries on Croatian heritage.